

P R E S U D A

Primije	27-04-1993	
Org. jed.	Broj	Vrijednost
	KT 44/92	

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

Okružni sud u Šibeniku, u vijeću sastavljenom od suda Senke Klarić-Baranović, kao predsjednika vijeća, te suca Dragice Bajić-Slipčević i sudaca porotnika Ante Bastić, Joška Kazinoti i Ratimira Jelovčić, kao članova vijeća, sa zapisničarem Dragicom Ivić, u krivičnom predmetu protiv Rajka Macura i dr., zbog kriv. djela iz čl. 142 st. 1 OKZRH, pevedom optužnice Okružnog javnog tužiteljstva u Šibeniku od 4. veljače 1993. godine broj KT-44/92, na javnoj glavnoj raspravi održanoj i zaključenoj dana 8. travnja 1993. godine, u prisutnosti branitelja optuženika Mile Bilić, odvjetnika iz Zaborića, te zastupnika javne optužbe Lina Tešulov, zamjenika okružnog javnog tužitelja u Šibeniku,

p r e s u d i o j e

Optuženi :

1. Rajko Macura sin Dušana, rođen 6. rujna 1963. g. u Šibeniku, nastanjen u Medarama, Srbin, drž. RH,
2. Gojke Macura sin pok. Nikole, rođen 1. svibnja 1950. g. u Šibeniku, nastanjen u Medarama,
3. Boško Macura pok. Save, rođen 1. listopada 1953. godine u Šibeniku, nastanjen u Medarama,
4. Dragan Reljić sin Stevana rođen 16. travnja 1967. godine u Ciovarama, gdje i nastanjen,
5. Davor Mandić sin Ratka rođen 17. prosinca 1970. g. u Šibeniku, nastanjen u Ciovarama i
6. Sino Mandić sin Jovana, rođen 20. kolovoza 1964. g. u Šibeniku, nastanjen u Ciovarama,

k r i v i s u

Što su dana 16. studenoga 1991. godine u Ladevcima optuženici Rajko Macura, Gojke Macura, Boško Macura, Reljić Dragan i Davor Mandić, obučeni u maskirne uniforme sa oznakama šilice tzv. "BAO Krajina" protivno odredbi čl. 147 Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g. upali u obiteljsku kuću Stipe Brajković te istog uda-

rali rukama i nogama te kundacima pušaka, a dana 22. prosinca 1991. godine u Ciovarama na isti način postupio optuženi Davor Mandić zajedno sa optuženim Simom Mandić prema bračnom paru Grgurević Ivi i Besiljki uz prijetnju da se moraju iseliti,

što su, dakle, kršeći pravila međunarodnog prava nečovječno postupali prema civilnom stanovništvu i provodili preseljenje.

Tine su počinili krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva označeno po čl. 142 st. 1 OKZRH,

pa se na temelju istog zakonskog propisa

o s u d u j u

i to:

optuženi

1. RAJKO MACURA,

2. GOJKO MACURA

3. BOŠKO MACURA

4. DRAGAN RELJIĆ

6. SIMO MANDIĆ

na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina svaki, a

optuženi

5. DAVOR MANDIĆ

na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina.

Temeljem čl. 98 st. 1 u svezi sa čl. 95. st. 2 teč. 6 i 7 ZKP dužni su optuženici na ime troška krivičnog postupka i to za trošak svjedoka i paušala platiti ovom sudu iznad od 30.000 HRD svaki, dok će se o trošku postavljenog branitelja odlučiti naknadno kada taj trošak bude dostavljen.

Obrazloženje

Optužnicom Okružnog javnog tužiteljstva Šibenik broj KT-44/92 od 4. veljače 1993. godine tuženi su opt. Rajko Macura, Gojko Macura, Boško Macura, Dragan Reljić, Davor Mandić i Simo Mandić, zbog kriv. djela iz čl. 142 st. 1 OKZRH.

Optuženici borave na privremeno okupiranom teritoriju Republike Hrvatske te nisu dostupni državnim tijelima Republike Hrvatske tako da ni raspisana tjeralica nije mogla dati rezultate.

...

Prema navodima optužnice, terete se za krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, pa je samim time opravdano da im se sudi u odsutnosti a postoji i naglašeni interes javnosti da se sudi optuženicima koji se teretâ za ovako teško krivično djelo.

Stoga je sud usvojio prijedlog Okružnog javnog tužiteljstva Šibenik da se optuženicima sudi i bez njihove prisutnosti temeljem čl. 300 st. 3 ZKP-a.

Budući da optuženici nisu saslušani ni u istrazi jer su nedostižni, te je sud na glavnoj raspravi saslušao svjedoke Stipu Brajković i bračni par Ivu i Bosiljku Grgurević.

Na temelju rezultata ovake provedenog dokaznog postupka, sud je djelomično činjenično izmijenio optužnicu, precizirajući i pobliže označivši u kojem je od inkriminiranih događaja učestvovala svaki od optuženika ponaosob, oglasivši ih krivima za utužene krivično djelo počinjeno na način i u obimu opisano u izreci ove presude.

Naime, svjedok Stipe Brajković je na glavnoj raspravi, jednako kao i pred istražnim sudom iskazao, da su dana 16. studenoga 1991. godine u njegovu kuću u Ladjevcima, upali obučeni u maskirane uniforme milicije sa oznakama tzv. "SAO Krajina", i narušani, njemu dobro poznati mještani susjednih sela i to baš optuženici Rajko Macura, Gojko Macura, Boško Macura, Dragan Reljić i Davor Mandić, te njemu i njegovoj ženi počeli prijetiti i govoriti im da su ustaše. Nije siguran da je tada bio prisutan i optuženi Simo Macura. Rajko Macura je preko lica imao navučenu zelenu vreću od krumpira, dok su ostali bili otvorenih lica. Svi su ga nemilo tukli i to svuda po tijelu, na očigled njegove supruge koja ih je molila da prestanu istovremeno govoreći da je onda bolje da ga ubiju nego da ga tako tuku. Najviše ga je tukao Rajko Macura a posebice se okomio kada mu je svjedok prijetio: "Kako to Rajko sada ovo, a jučer sam pio rakiju i kavu u tvojoj kući", što je, dodaje svjedok, doista bila istina. Nakon toga je, skinuo onu vreću i nastavio tući još jače. Na kraju su ga, pretučenog i krvavog, svezali te odveli u Ciovare, pri čemu mu je Davor Mandić uzeo novac u iznosu od 17.000 dinara, a poslije dva dana su ga spreveli u kninski zatvor gdje je dnevnom maltretiranju bio izvrnut sve do 6. lipnja 1992. godine kada je pušten.

Iz pričanja svoje supruge, koja je nakon njegovog uhićenja, zajedno sa još dvije žene ostala u seelu, doznao je, da su je svakodnevno maltretirali upravo ovi optuženici, sve dok mu se konačno, uz pomoć UNPROFOR-a nije pridružila tako da su sada oboje kao prognanici smješteni u hotelu "Solaris".

Svjedok je posebice iskazao da zbog fizičkog i psihičkog alostavljanja kojemu je bio izložen kritičnog dana, a i kasnije u kninskom zatvoru, trpi posljedice zbog kojih je boravio u Medicinskom centru Šibenik te se još uvijek liječi.

Svjedoci Ivan Grgurević i Bosiljka Grgurević, inače bračni par, prognani iz sela Cievare, potpuno su suglasno opisali pod kakvim su okolnostima oni morali napustiti svoje selo, navodeći da je bio zimski dan kada su u kasnim poslijepodnevnim satima u njihovu kuću upali obučeni u uniforme sa oznakama milicije tzv "SAO Krajina", sa kapuljačom na glavi i velikim naočalama te naoružani kalašnjikovima, optuženici Davor Mandić i Simo Mandić tukući ih rukama i nogama te puškom, govoreći im da su ustaše te prijeteći im da moraju napustiti selo, jer ako ih oni nadju kada se za dva dana vrate iz Rupa, da će ih zaklati. Uplašeni prestravljeni, čekali su da se optuženici udalje, pa nemajući izbora ni izlaza, u hladnoj zimskoj noći, oko 01,15 sati sa najnužnijim stvarima stavljenim u najlonske kesice, napustili su svoj dom te se pješice zaputili prema položajima Hrvatske vojske.

Svjedoci su također istakli da su im optuženici kao njihovi mještani dobro poznati a svjedekinja Bosiljka Grgurević je istakla da je čak opt. Davora Mandić na rođenju nosila.

Nena, dakle, dvojbe da je na temelju iskaza navedenih svjedoka utvrđeno da su optuženici počinili utuženo krivično djelo.

Naime, iskazi saslušanih svjedoka bili su kategorični i jasni te toliko snažni i upečatljivi da nije ostala nikakva sumnja ni u pogledu osoba optuženih ni u pogledu učesća i ponašanja u inkriminiranim radnjama svakog od optuženika. Očito je, da su optuženici kao pripadnici milicije tzv. "SAO Krajina", organizirane i sistematski fizički maltretirali imenovane svjedoke kao civile, mještane sela Lađevci i Cievare, sa ciljem da ih takvim svojim postupcima zaplaše te primoraju da napuste svoje domove, a čemu su i uspjeli, jer su svjedoci Ivo i Bosiljka Grgurević nakon fizičkog zlostavljanja i uz direktan, osbiljnu prijetnju "da ih tamo više nisu našli, jer će ih u protivnom zaklati" svoj dom napustili, dok su svjedoka Stipu Brajković u svrhu zastrašivanja, odveli u kninski zatvor.

Ovakvim su postupcima optuženici prekršili pravila međunarodnog prava koja se odnose na zaštitu civilnog stanovništva za vrijeme rata ili od opasnosti koje preistječu iz oružanih sukoba, vojnih operacija ili okupacije. Konkretno, optuženici su prekršili odredbu čl. 147 Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata od 12.kolovoza 1949.g. koja štiti civilno stanovništvo od teških djela, u koja između ostalih djela, svakako spada nečovječno postupanje prema civilnom stanovništvu i preseljenje.

Time su optuženici ostvarili sva bbilježja kriv. djela iz čl. 142 st. 1 OKZRH koje se temelji na navedenoj Konvenciji, pa ih je sud za isto preglasio krivima i svakog osudio na kaznu navedenu u izreci ove presude.

Pri odmjeraivanju kazne svakom od optuženika, sud je vodio računa o učesću svakoga od njih u izvršenju djela i o njihovim osobnim prilikama, pa je svima cijenio kao olakotnu okolnost činjenicu što su mlađe osobe, a od otegotnih okolnosti

članjenicu što su djelo počinili prema svojim mještanima s kojima su do jučer živjeli, pa je ocjenom navedenih okolnosti i mukladno njihovej krivičnoj odgovornosti optuženicima Rajku Macura, Gojku Macura, Bošku Macura, Draganu Reljić i Sini Mandić izrekao kaznu zatvora u trajanju od po 6 (šest) godina svakom, u uvjerenju da će se tako izrečenom kaznom zatvora u cijelosti ostvariti sve zakonom predviđene svrhe kažnjavanja.

Istovremeno, a nalazeći da je opt. Davor Mandić, u odnosu na ostale optuženike, u izvršenju djela imao veće učešće, jer je njegove inkriminirano ponašanje bilo ponovljeno, pa da je time i stupanj njegove krivične odgovornosti veći, sud je ocijenio da navedeno treba imati svog odraza i kod odmjeravanja kazne ovom optuženiku, pa je istom za učinjeno djelo izrekao kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina.

Odluka o trošku temelji se na odredbi čl. 98 st. 1 u svezi sa čl. 95 st. 2 teč. 6 i 7 ZKPa, a odnosi se na trošak svjedoka i paušal.

U Šibeniku, 08. travnja 1993. godine

ZAPISNIČAR

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Dragica Ivić v.r.

Senka Klarić - Baranović v.r.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude ovlaštene osobe mogu podnijeti žalbu u roku od 15 dana.

Branitelju optuženika kojemu je sudjeno u odsutnosti taj rok za podnošenje žalbe počinje teći protekom 8 dana za koje vrijeme je presuda bila izvješena na oglasnoj ploči suda (čl. 123 st. 4 ZKP-a).

Žalba se podnosi suglasno u 4 istovjetna primjerka putem ovog suda za Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu.

DN-a:

1. Okružno javno tužiteljstvo Šibenik
2. Optuženicima - putem oglasne ploče suda
3. Branitelju Mili Bilić, odv. Zaborić

Suglasnost ovog prijepisa
izvornikom ovjerava:
Ovlašten radnik

J. Ivić